

Предмет		МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА
Студијски програм:	Интегрисане академске студије стоматологије	
Врста и ниво студија:	Академске – дипломске студије	
Наставник:	Броћић В. Мирослав и Цолев Р. Асен	
Статус предмета:	Обавезан	
Број ЕСПБ:	6	
Шифра	045	
Услов:	Уписан XIII (тринаести) триместар	
Циљ предмета: Едукација будућих доктора стоматологије за дијагностику и лечење болести и повреда максилофацијалне регије.		
Исход предмета: Спремност дипломираних доктора стоматологије за откривање, дијагностику и лечење болести и повреда максилофацијалне регије.		
Садржај		
<u>Теоријска настава 60 часова</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Хируршка анатомија главе и врата. Пропедевтика у максилофацијалној хирургији. • Обољења максиларног синуса: Синуситис максиларис дентогеног порекла, етиологија, клиничка слика и лечење. Повреде максиларног синуса при екстракцији зуба, ороантралне комуникације и фистуле, страно тело у максиларном синусу, симптоматологија, конзервати-вно и хируршко лечење. 4 часа • Инфекције меких и коштанних ткива лица и вилица дентогеног порекла: Инфекције базе горње усне, фосе канине, букалног простора, субмандибуларног, сублингвалног, птеригомандибуларног, инфратемпоралног, темпоралног и парафарингеалног простора. Етиологија, клиничка слика, конзервативно и хируршко лечење. • Флегмоне лица и врата дентогеног порекла, флегмона пода уста, флегмона образа, флегмона орбите. Етиологија, клиничка слика и лечење. • Инфекције коштаног ткива вилица дентогеног порекла - акутни остеомиелитис вилица, хронични остеомиелитис вилица. Етиологија, симптоматологија, конзервативно и хируршко лечење. 6 часова • Цисте вилица. Подела, клиничка слика и лечење. Хеморагичне, ектодермално одонтогеног порекла, примордијалне, фоликуларне, мултилокуларне, ерупционе цисте. • Радикуларне цисте, апијалне, латералне и резидуалне. Неодонтогене цисте ектодермалног порекла - медијалне, глобуломаксиларне, назоалвеоларне, назолатиналне. Етиологија, клиничка слика и лечење. Цисте меких ткива лица и врата. Медијалне и латералне цисте и фистуле врата. Дермоидне цисте. 4 часа • Обољења доњовиличног зглоба (етиологија, клиничка слика, лечење): примарна обољења - акутна и хронична запаљења (специфична и неспецифична); секундарна обољења (функционалне сметње) - функционалне миоартропатије, синдром болне дисфункције ТМЗ - а; последице обољења виличног зглоба – артрозе и анкилозе (права, лажна, фиброзна, коштана, једнострана, обострана). • Сублукација, хабитуелна луксација, луксација доњовиличног зглоба (етиологија, клиничка слика, лечење). • Тумори доњовиличног зглоба - бенигни, малигни, метастатски (клиничка слика, лечење). Превенција обољења доњовиличног зглоба. 4 часа • Индикације за препротетско збрињавање: урођене или стечене промене на коштаном/меким ткивима алвеоларног наставка; дефекти/ожиљци у пределу вилица/алвеоларних наставка; изражена атрофија вилица/алвеоларних наставка; поремећен однос горње и доње вилице. • Хируршке интервенције: моделирајуће остеотомије, корекције меких ткива, релативно и апсолутно повећање висине алвеоларног наставка. Индикације и контраиндикације за примену имплантата. Подела имплантата. • Хируршка анатомија великих и малих пљувачних жлезда. Класификација обољења пљувачних жлезда. Дијагностика: клинички преглед, помоћни дијагностички поступци (сијалографија, сцинтиграфија, ехографија, ЦТ, НМР). • Развојне аномалије: Агенезија, Аплазија, Хипоплазија, Атрезија изводних канала, Дистопије, Акцесорне и Аберантне пљувачне жлезде. 		

- Сиалоаденитиси. Неспецифична бактеријска запаљења: акутни гнојни сијалоаденитис, Хронични рецидивирајући сијалоаденитис. Специфична бактеријска запаљења. Вирусна запаљења (Паротитис епидемица, Цитомегалија). Сијалолитијаза великих плувачних жлезда. Имунолошки поремећаји са манифестацијама на плувачним жлездама (Сјогренов синдром, Хеерфордтов синдром). Цисте плувачних жлезда. Сијалоаденозе. Саливарне фистуле.
- Тумори плувачних жлезда. Инциденција, класификација, дијагностика. Клиничка слика и принципи лечења бенигних тумора. Клиничка слика и принципи лечења малигних тумора.

8 часова

- Урођени, развојни и стечени деформитети вилица – подела (изоловани и бимаксиларни), етиологија, дијагноза, кефалометријске анализе, фотокефалометријске анализе, анализа модела, преоперативна припрема, постоперативни третман.
- Мандибуларни прогнатизам – (прогнатија мандибуле, прогенија) методе хируршког лечења (оперативни захвати на рамусу, корпусу и у пределу зглобног наставка).
- Изоловани деформитети доње вилице - протрузија мандибуларних инцизива, мандибуларни ретрогнатизам (ретрогнатија – хипоплазија мандибуле), микрогенија (ретрогенија – мала брада), латерогнатија (једнострана хиперплазија, тумори зглобног наставка, једнострана хипоплазија). Клиничка слика и методе хируршког лечења.
- Изоловани деформитети горње вилице – максиларни прогнатизам (алвеоларна протрузија максиле), максиларни ретрогнатизам (ретрузија – хипоплазија максиле), назомаксиларна хипоплазија (Биндеров синдром). Клиничка слика и методе хируршког лечења - сегментална остеотомија алвеоларног наставка, остеотомије по типу Ле Форт I, II и III.
- Бимаксиларни деформитети вилица – изражен мандибуларни прогнатизам, дубок загрижај, бимаксиларни прогнатизам (бимаксиларна протрузија), синдром издуженог лица отворен загрижај (апертогнатија), скраћено лице, ма-силарна асиметрија (хиперплазија или хипоплазија). Клиничка слика и принципи хируршког лечења (бимаксиларна хирургија).

8 часова

- Трауматологија: Етиологија, механизам и класификација прелома доње вилице. Најчешћа места прелома, преломи у пределу симфизе, менталном пределу, преломи у пределу тела, рамуса, кондила и максиларног наставка. Преломи безубих вилица.
- Лечење прелома доње вилице - претходне мере, репозиција и имобилизација, привремена и дефинитивна. Неметални и метални сплин-тови, хируршко лечење прелома, ране и касне компликације прелома доње вилице.
- Преломи горње вилице - механизам етиологија, симптоматологија и подела прелома горње вилице Ле Форт I, II, III, лечење прелома горње вилице - репозиција, имобилизација, методе конзервативног и хируршког лечења.
- Преломи зигоматичне кости и зигоматичног лука, етиологија, симптоматологија. Методе хируршког лечења.
- Преломи вилица код деце. Преломи алвеоларног наставка. Повреде зуба, луксација, фрактура, трауматска екстракција зуба.
- Класификација трауматских прелома коштују лица. Судско-медицинско вештачење повреда меких ткива лица, повреде зуба и вилица. Збрињавање повреда максилофацијалне регије у ратним условима.

8 часова

- Основе пластичне и реконструктивне хирургије – техника обраде рана меких ткива лица. Реконструкција дефеката лица и вилица - директна сатура, слободни кожни трансплантати (епидермодермални, дермални, трансплантати пуне дебљине коже), коштани (слободни коштани трансплантати), трансплантати слузокоже, хрскавице, мишића, фасција, нерава, масног ткива, сложени трансплантати (композитни графтови). Режњеви: локални (ротациони, транспозициони, клизајући, острвасти), удаљени (кожни, мишићно кожни, мишићнофасцијални), одложени, слободни - микроваскуларни. Естетска хирургија лица.
- Расцепи усана, непца и лица. Расцепи примарног и секундарног палатума (цхеилогнатхо-палатосхисис). Етиологија и механизам настајања расцепа. Класификација и клиничке карактеристике расцепа. Хронологија лечења и методе хируршког лечења расцепа.

4 часа

- Тумори МФ регије. Дефиниција тумора, номенклатура, етиологија, инциденција. Дијагностика: анамнеза, клинички преглед, помоћни дијагностички поступци (лабораторијски налази, рентген, ангиографија, ехографија, сцинтиграфија, ЦТ, НМР, биопсија). Основне карактеристике тумора, разлике између бенигних и малигних тумора. Принципи лечења тумора.
- Бенигни тумори. Тумори мезенхималног порекла: Фибром, Фиброматозне хиперплазије, Миксом, Липом, Миом, Хемангиом, Лимфангиом, Хондром, Остеом, Остеогене хиперплазије, Неурином, Неурофиброматоза. Пигментни тумори: Наевус пигментосус. Тумори епителног порекла: Папилом.

- Гигантоцелуларне лезије вилица: Епулис, Централни гингантоцелуларни гранулом, Гранулома пуогеницијум, Еозинофилни гранулом.
- Одонтогени тумори: Амелобластом, Одонтом.
- Преканцерозе слузокоже усне дупље. Превенција карцинома усне дупље.
- Малигни тумори слузокоже усне дупље. Карциноми: усана, пода уста, језика, слузокоже образа, гингиве алвеолатног наставка, непца, максиларног синуса, примарни интраосеални карцином. Метастазе карцинома других примарних локализација у предео лица и вилица.
- Малигни тумори коже лица: Базоцелуларни карцином, Паноцелуларни карцином, Малигни меланом.
- Саркоми: Саркоми меких ткива, Саркоми костију: Остеосарком, Хондросарком, Евингов сарком. Малигни лимфоми: Ходгкин и Нон – Ходгкин. Мултипли мијелом. Солитарни плазмоцитом кости.

10 часова

- Неуралгија н. тригеминуса: идиопатска (тиц доулореух), симптоматска. Неуралгија н. глоссофарингеуса.
- Атипичне неуралгије: не-уралг. ганглиона цилиаре, ганглиона птеригопалатинума, Бинг-Хортонов синдром 'цлустер хеадаче', Аурику-отемпорални Фрау-ов синдром.
- Повреде н тригеминуса: повреде н. фронталис, н. инфраорбиталис, н. алвеоларис инфериора (при фрактури мандибуле, зубнолекарским/хируршким захватима), н. лингуалис.
- Парализа н. фациалис: Беллова парализа, Секундарне парализе.
- Парализа н. хипоглоссуса.
- Протетичка реконструкција лица и вилица: Стечени губици доње вилице, урођени и стечени губици горње вилице, имедијатне и дефинитивно постресекционе протезе, индикације. Протеза лица, индикација, привремене дефинитивне, градивни материјали.

4 часа

Вежбе, студијски истраживачки рад 30 часова

- Амбуланта:
- Методе дијагностике обољења максилофацијалне регије. Индикације за амбулантно и хоспитално лечење. Асистирање или извођење следећих амбулантних интервенција: инцизија процеса, примарна обрада рана, извођење сијалографије. Контрола раније хоспитализованих или амбулантно лечених болесника.

10 часова

- Трауматологија:
- Дијагностика прелома костију лица и вилица. Дијагностика повреда зуба. Принципи пружања прве помоћи и конзервативно лечење. Судско медицинске класификације повреда лица и вилица. Имобилизација удлагама (жичане, шине, акрилатни сплонт)-асистирање и рад на болеснику. Контрола претходно лечених болесника, уклањање имобилизационих направа. Преоперативно планирање код хируршких корекција деформитета лица и вилица. Постресекционе протезе.

10 часова

- Одељење:
- Специфични дијагностички поступци код хоспитализованих болесника. Преоперативна припрема и планирање терапијских поступака (конзервативних и хируршких).

5 часова

- Сала:
- Асистирање код мањих хируршких захвата. Праћење тока хируршких захвата. Праћење увођења болесника у анестезију, тока анестезије и реанимације болесника. Праћење болесника у интензивној нези.

5 часова

Литература

Обавезна литература:

- Гаврић М., Пишчевић А., Сијеробабин И., Максилофацијална хирургија, Драганић, Београд
- Цолев А., Дијагностика повреда максилофацијалне регије, Монографија, Едиција Визијо - Мунди, Нови Сад
- Петровић В., Гаврић М., Цисте вилица лица и врата, Београд

Препоручена литература:

- Константивонић В., Пузовић Д.: Клинички и форензички аспект повреда максилофацијалне регије, Београд, 2011.

Број часова активне наставе (недељно)

Предавања: 60	Вежбе: 20	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 10	Остали часови: 0
-------------------------	---------------------	-----------------------------------	--	----------------------------

Методе извођења наставе

- Рад на студијским моделима, жичане интермаксиларне имобилизације по Гилицу, Ајви-у, Стоут-у и Риздону. Адаптација и фиксација шина на студијским моделима. Шавови: појединачни, повратни и продужени. Хируршка анамнеза код болесника са повредама МФ регије. Поступци у дијагностици и лечењу тумора МФ регије.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе 30		Завршни испит 70	
Активност у току предавања	5	Писмени испит	40
Практична настава	10	Усмени испит	30
Колоквијум(и)	10	Тест	/
Семинар(и)	5	Практични рад	/